

ACC. N:R M. 16047: 1-5.

Landskap: *Skåne* Upptecknare: *Ketty Lönnberg, Malmö*
Härad: ..... Berättare: *Jean Lönnberg*
Socken: *Malmö stad* Berättarens yrke: *arkitekt*
Uppteckningsår: *1962* Född år *1882* i *Malmö*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Stadstraditioner fr. Malmö. s. 1-5.

Skriv endast på denna sida.

Själva staden var bara det kanalen omslöt. Det var stor inflyttning till Malmö förr - men inte så stor som nu. Folk ville komma till stan och här blev ju ökad industrialisering. På Gustav Adolfs torg var livlig handel. Det var folk från landet som sålde bland annat trävaror där. På Stortorget däremot såldes matvaror. På Gustav Adolfs torg staplade säljarna ibland sina varor upp mot gamla teaterns väggar. Även på Drottningtorget såldes slakterivaror och fisk såldes bakom detta torg ner mot kanalen. De äldsta gårdarna i stan är på Flensburgska huset i korsvirke på Södergatan, Bredenska gården också i korsvirke på Östergatan och Faxeska gården också i korsvirke.

Årseldar fanns aldrig inom staden men borta på öster hade man eldar vid Valborg, tror jag.

Det förekom inte källdrickning i Malmö.

Rösnig kände herr Lönnberg ej till.

Påskris hade man men det pryddes inte med fjädrar. Kvistar sattes över dörrarna också. På våren skulle man dricka mäg i benen. Man skulle helt enkelt dricka myck~~e~~ket. Det kunde vara på krogar oftast.

Majspjningning, pingst och midsommarbrud och lövgubbar förekom inte i Malmö enligt herr Lönnberg.

Gökotta var ingenting som firades här i stan.

På mikaelsmäss var tjänstefolket ledigt och ofta kom folk från landet in till stan på marknad i stan. Den hölls på ett av torgen - jag minns inte vilket -. Då köpte fästefolk från landet ofta presenter åt varandra. På Allahelgons dag skulle man gå i kyrkan och jag tror att gravarna skulle prydas med en krans eller något

sådant - just den dagen.

Till Märten hade vi hemma gås. Då var det kalas. Ofta hade vi besök av bekanta som var bjudna.

Seden att äta gås har förekommit så länge jag minns.

På Oskarsdagen var det stor bal på rådhuset. Det var fint folk som var med då. Damerna bar vita sidenklänningar.

Den förste advent skulle man gå i kyrkan men varken ljus eller stjärna hade vi hemma.

Den 6 november firades på Stortorget med tal och sång. Den 30 november tror jag aldrig har firats. Lucia fanns ej i min barndom. Det är ett senare tiders bruk. Det fanns inga festligheter i stan vid Lucia, det firades inte alls. Tomasmässan var ingen särskild dag i Malmö.

På Gustav Adolfs torg var julmarknad. Där såldes trävaror - slevar och annat till köket. Hemma var det storrengöring före jul, men bonader, krubbor och julbockar hade vi inte.

I julgranen skulle vara levande ljus, gotter och äpplen. Granar köptes på torget.

Jag såg ibland att folk satte ut fågelkärvar utanför fönstren. Andra slängde ut brödsmulor. Till jul kunde man ge pengar till kyrkan som sedan gav åt de fattiga mest mat och kläder.

Till julen åt vi sylta, skinka, lutfisk, risgröt och kakor. På julaften

På julaften delades julklapparna ut och sedan var det dans kring granen.

På juldagen gick vi i julotta i S:t Petri. Då var där levande ljus i hela kyrkan.

Staffansgång har jag ej hört talas om.

Till jul lades granris och blommor på kyrkogårdarna.

Till nyår åt man mest julmaten och ibland även gås. Man skulle dricka in det nya året i vin klockan 12 på nyårsnatten. Släktingar inbjöds på nyårsafton. Då var det dans kring granen. Herrarna spelade vira och drack toddy. På rådhuset hölls nyårsbal. Trettondagen var en vanlig helgdag. Stjärngossar förekom nog mest på landet.

På tjugondag Knut blåstes julen ut på Stortorget. Då var det knutsbal på rådhuset och barnen gick på julgransplundringar, där det ätbara togs från granen och sedan slängdes granen ut.

Vid Kyndelsmäss fanns ingen marknad i Malmö.

Varken våfflor eller tranor är företeelser jag förknippar med vårfrudagen. Det var en dag som gick helt oförmärkt förbi här i stan.

På fastlagen åts fastlagsbullar. Dom köptes i brödbutikerna. Dom åts med hackad mandel och mjölk till. Skolorna hade fastlagslov. Några fastlagsgillen och maskerader minns jag ej.

Påskan kallade vi dymmelsveckan och de olika dagarna hette blåmåndag, vittisdag, askonsdag, skärtoräddag, långfredag, skitta lördag och reha söndag.

Hemma åt vi målade ägg. Äggen färgades röda, gula och blå.

Påskagille förekom inte i stan men en liten fest hade vi hemma påskafton. Då åts mycket ägg.

Vi kom vi

Vi barn ritade påskkort själva. De skickades med posten liksom de tryckta påskkorterna.

Blåkullahäxorna reste till Blåkulla natten till långfredagen. Detta sades mest på skämt. Det var ingen som trodde på det.

På långfredagen gick vi i kyrkan. Man skulle ej arbeta med något den dagen.

Vid Valborgsmäss hade man utflykter med häst och vagn till Bokskogen. Regimentets musikkår spelade inne på regemntsgården och ibland också på Stortorget.

Första maj var socialisternas högtidsdag. De ställde upp sig på hela Gustav Adolfs torg och ner mot Stora Nygatan. Tidigare brukade de ställa upp sig vid Rörsjöängarna.

På Kristihimmelfärdsdag var man ledig. Eljest firades den ej.

Till pingst tog man in gröna löv och satte i vaser.

Under pingsten brukade malmöborna fara i chara å banc till Bokskogen eller Bökeberg med matsäck och ut i det gröna drack man kaffe och åt sin matsäck som dukades upp på vit duk. Midsommarstång fanns på alla gårdar. På den hängde kranor med sar med blommor och band. Det var ofta musikkapell där som spelade och man dansade moderna danser. Det höll man på med hela natten. I de större husen samlades de äldre och drack kaffe och konjak vid långbord på gården.

På midsommardan reste alla människor från stan ut på värdshus.

Barnen döptes hemma. Om föräldrarna var fattiga döptes barnet i kyrkan. Barnet hade vit lång klänning. Man bjöd gäster till dopet - släkt och goda vänner. Två faddrar - en gudfar och en gudmor, som höll barnet - fanns alltid med. Faddrarna skulle efter dopet ge pengar eller en gåva åt barnet. De skulle ta hand om

ACC. N:R M.16047: 5.

barnet om föräldrarna dog. Ett barn skulle döpas så fort som möjligt ty före dopet ansågs barnet ej som kristen. Åtta dagar eller ett par veckor ej äldre fick barnet vara. Nöddop utfördes på sjukliga barn. Det skulle helst vara en släkting som utförde det.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND